

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
(การเกี่ยวข้องกับการรับสินบน)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า อำเภอจุน จังหวัดพะเยา

E-mail : Saraban_๐๕๕๖๐๒๐๑@dla.go.th

โทร. ๐๕๔-๔๕๙๐๓๑

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริตเมื่อเกิดความแล้ว จะมีผลกระทบทางลบซึ่งปัญหาจาก สาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสียหายจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไข ปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการ ทุจริต ทุกรูปแบบอันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้ เป็น หลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่ คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้นก็จะเป็นการเกิด ความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการ เตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่ อย่างใด

เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงาน ภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาลโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็น เครื่องมือหนึ่งในการ ขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาการ ทุจริต ประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการ บริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวังเพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริต และประพฤติมิชอบได้ ในการนี้เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า จึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว กับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานประกอบด้วยผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงตลอดถึงมาตรการและการดำเนินการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง

เทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๑
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	๔
๗.๑ การระบุความเสี่ยง	
๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	
๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	
๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	
๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี พ.ศ.๒๕๖๗
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ อำเภोजุน จังหวัดพะเยา

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริตการออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กรถือเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริตหรือกรณีที่พบกับการทุจริตจะช่วยเป็นหลักประกันระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ประสบปัญหา น้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือ ประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน ประจำซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระวัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรฐานระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre-decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ post-decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการทำงาน คุณค่า หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

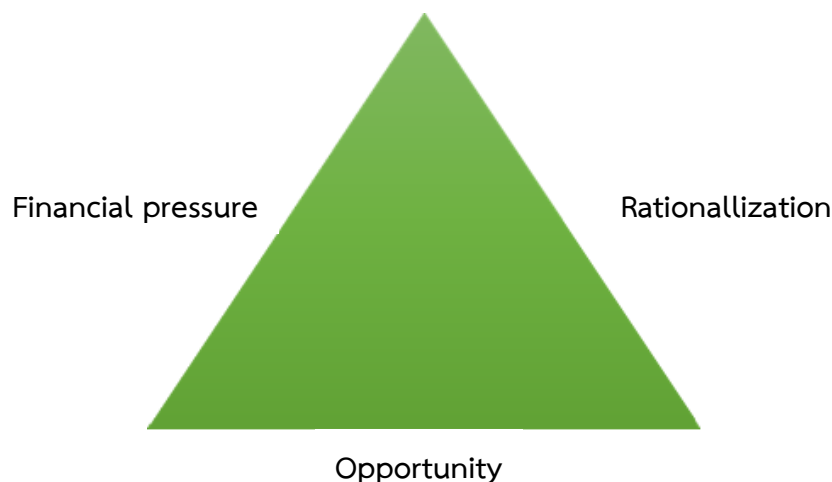
หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายใน มีจุดอ่อนและ Rationalization หรือหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

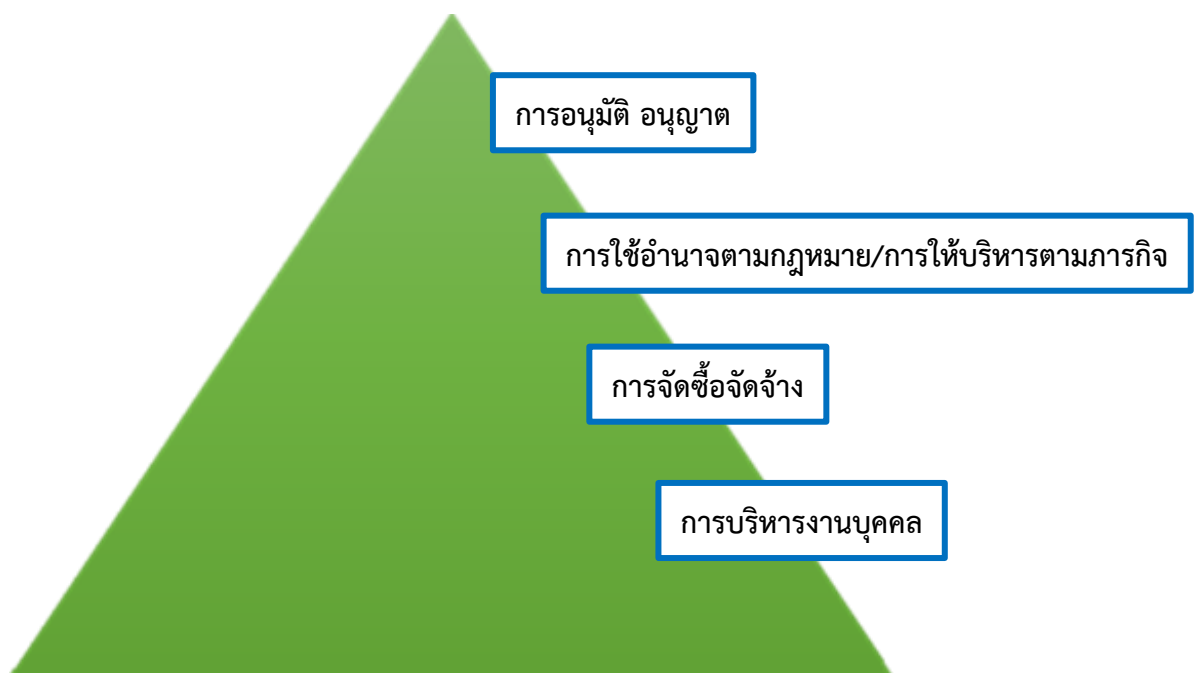
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการ
อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการ
ตามภารกิจ

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนการบริหารงานบุคคล

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยงต้องดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิด การทุจริต (มาจาก ๔ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต ความเสี่ยง การทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ และความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารงานบุคคล)

- เลือกงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เลือกกระบวนการงานจากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การตรวจสอบความเสี่ยงในภาพรวมของการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลห้วยข้าวกล้า

- งานด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตทางราชการ
- กระบวนการ การปฏิบัติงานในภาพรวมขององค์กร
- รายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

๗.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูลในส่วนของรายละเอียดและขั้นตอนแนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น อาจประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยง ที่เสี่ยงต่อการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือความเสี่ยงต่ำแต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้โดยไม่ต้องคำนึงว่า หน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว น ข้อมูลรายละเอียดดังกล่าว ลงในประเภทความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีงานทำอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ อำเภอลำดวน จังหวัดพะเยา
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ดังนี้

- ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติ พิจารณา อนุญาต
- ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง
- ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการงาน : การบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมของเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ

ชื่อหน่วยงาน : เทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ

ผู้รับผิดชอบ : สำนักปลัดเทศบาลตำบลห้วยข้าวก่ำ

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Known factor และ Unknown factor)

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติ พิจารณา อนุญาต เหตุการณ์ความเสี่ยง : เจ้าหน้าที่ที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาต บางรายการที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วนเพื่อแลกกับการอนุมัติ		✓
๒	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ เหตุการณ์ความเสี่ยง : เจ้าหน้าที่ที่มีการรับเงินจาก ผู้ประกอบการในพื้นที่บางรายเพื่อแลกกับการไม่ต้องถูก ประเมินภาษีตามที่ระเบียบกำหนด		✓
๓	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง เหตุการณ์ความเสี่ยง : ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับ คณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง		✓
๔	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการบริหารงาน บุคคล เหตุการณ์ความเสี่ยง : การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการเลื่อน ระดับให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น		✓

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

- ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมี โอกาสเกิดขึ้นซ้ำหรือประวัติมีทำงานอยู่แล้ว ✓ Known factor
- ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ✓ Unknown factor

๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง การนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม คือ ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง คือ ความเสี่ยงระดับสูงมากเป็นกระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาตบางรายการที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วนเพื่อแลกกับการ อนุมัติ	✓			
๒	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ประกอบการในพื้นที่บางรายเพื่อแลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษีตามที่ระเบียบกำหนด		✓		
๓	ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับคณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง		✓		
๔	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการเลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น		✓		

๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูงจนถึงสูงมาก (สีส้มกับสีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังมีค่า ๑ - ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนเป็น must หมายถึงความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้นเป็น Should หมายถึงจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ ๑

ระดับของความรุนแรงผลกระทบมีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับ ดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับการเงินรายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับการบวนการภายใน internal process หรือ กระทบต่อการเรียนรู้ องค์กรความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ระดับความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวม ความจำเป็น + รุนแรง
๑	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาตบางรายการที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วนเพื่อแลกกับการอนุมัติ	๓	๒	๕
๒	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ประกอบการในพื้นที่บางรายเพื่อแลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษี ตามที่ระเบียบกำหนด	๒	๑	๓
๓	ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับคณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อ แลกกับการตรวจรับงานจ้าง	๓	๒	๕
๔	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการ เลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น	๓	๒	๕

๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การนำค่าความรุนแรงจากตาราง ๓ มาทำการประเมินการควบคุมทางทุจริต ว่ามีการควบคุม การทุจริตในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อยการจัดการเพิ่มจากรายจ่ายมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ระดับความเสี่ยง		
				ค่าความ เสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความ เสี่ยง ระดับกลาง	ค่าความ เสี่ยง ระดับสูง
๑	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาตบางรายการที่ คุณสมบัติไม่ครบถ้วน	๑. ปรับเปลี่ยนวิธีการให้บริการเป็นการ ให้บริการ แบบออนไลน์เพื่อลดการ เผลอผิดเพี้ยน และลดการใช้ดุลย พินิจ/ลดโอกาสในการเรียกรับ เงินของเจ้าหน้าที่ ๒. ให้การมีการตรวจทานการปฏิบัติงานจาก ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น	พอใช้	✓		
๒	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ประกอบการในพื้นที่บาง รายเพื่อแลกกับการไม่ต้อง ถูกประเมินภาษีตามที่ ระเบียบกำหนด	๑. ใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชัน มาใช้ในการ ประเมินและแจ้ง ผลการประเมินภาษี ๒. ปรับวิธีการรับชำระภาษีเป็นรูปแบบ ออนไลน์ พอใช้	พอใช้		✓	
๓	ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับ คณะกรรมการตรวจการ จ้างเพื่อแลกกับการตรวจ รับงานจ้าง	๑ . กำหนดให้มีสัดส่วน คณะกรรมการตรวจ การจ้างที่มาจากประชาคมหมู่บ้าน ๒. ให้มีการประชาสัมพันธ์ กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างให้ ประชาชนในพื้นที่ทราบทุกช่องทาง	ดี		✓	
๔	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการเลื่อนระดับให้ดำรง ตำแหน่งที่สูงขึ้น	ดำเนินการพิจารณาเลื่อนระดับในรูปแบบของ คณะกรรมการที่มีองค์ประกอบของ บุคคลภายนอกกร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย	พอใช้		✓	